

Õpetaja juhend

Mõttekaardi koostamine: kliimamuutused

Eesmärk: kinnistada kliimamuutuste teemat rühmatööna valmiva mõttekaardi abil.

Sihtrühm: 5.–9. klassile kliimamuutuste õpitoa järeltegevusena, gümnaasiumis võib kasutada tunnis lisategevusena.

Kestus: 20–45 minutit, sõltuvalt arutelu pikkusest

Vahendid igale töörühmale: A3 või A4 paber, kirjutusvahendid (viltpliiatsid, markerid vms)

Kliimamuutuste temaatika pakub võimalust koostada väge erinevaid mõttekaarte – kõik oleneb keskest ideest või väitest. Mõned võimalikud teemad:

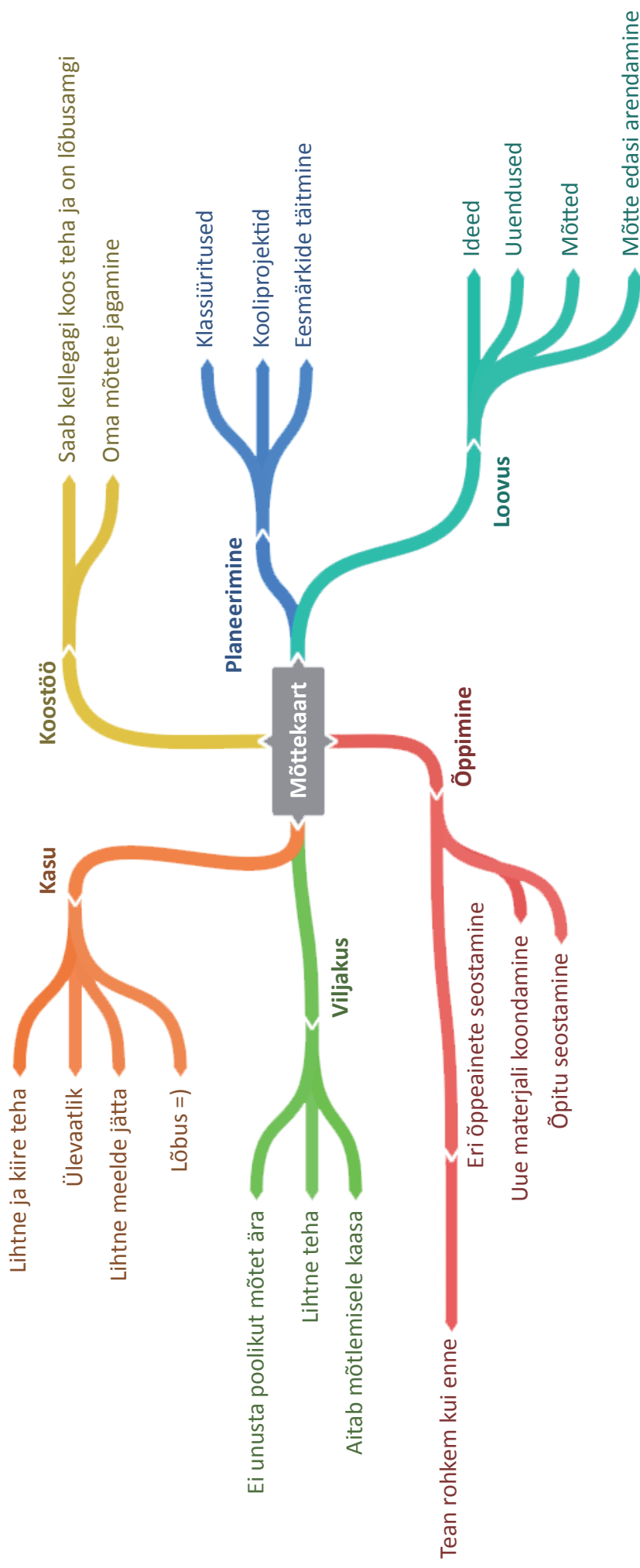
- „Kuidas saan oma igapäevaelus kliimamuutusi leevendada?“ (5.–9. klass)
- „Mida meie klass saab igapäev koolis teha, et kliimamuutusi aeglustada?“ (5.–9. klass)
- „Kliimakriisi võimalikud mõjud inimkonnale“ (5.–9. klass, gümnaasium)
- „Teaduslik vaade: mis põhjustab kliimamuutusi?“ (7.–9.klass, gümnaasium)

1. Valige välja klassi jaoks sobiv teema.
2. Jaotage õpilased rühmadesse.
3. Vajadusel tutvustage mõttekaardi koostamise põhimõtteid, mis on toodud selle juhendi alamosas „Nipid mõttekaardi koostamiseks“.
4. Suunake rühmad tegutsema:
 - ◊ Paigutage mõttekaardile keskne idee või teema (lisaks võib selle kirjutada tahvlile).
 - ◊ Mõelge, milliseid sinu, su pere ja su sõprade igapäevaelu tegevusi, kogemusi ja hüvesid kliimamuutused võiksid mõjutada. Märkige need mõttekaardile eri värvidega.
 - ◊ Märkige mõttekaardile eri värvidega harudele lisaharusid, kuidas neid tegevusi, kogemuste saamist ja hüvesid muuta keskkonnasäästlikumaks.
 - ◊ Laiendage ja täiendage skeemi, kuni tunnete, et kõik vajalik on kirjas.
5. Pärast mõttekaardi koostamist arutlege valminud mõttekaartide üle – näiteks koostage tahvlile/ekraanile suur ühine kogu klassi mõttekaart.

Nipid mõttekaardi koostamiseks:

- Erinevad mõisted on kasulik kirjutada ühele joonele (see võimaldab kaarti paremini laiendada, iga joone otsast saab struktuuri edasi arendada);
- Kui selgub, et mõttekaart ei õnnestunud (nt tegevuste valik osutus ebaoluliseks, seoseid ei ilmnunud, ülesehitus tuli segane vms), saab uuesti alustada ning teha paremini.
- Mõttekaartide loomiseks võib kasutada ka veebirakendusi:
 - ◊ **Bubbl** <http://bubbl.us/> (Google'i kontoga sisselogimine, piiratud arv mõttekaarte)
 - ◊ **Coggle** <https://coggle.it/> (Google'i kontoga sisselogimine, piiratud arv mõttekaarte)
 - ◊ **Cacoo** <https://cacoo.com/> (Google'i kontoga sisselogimine)
 - ◊ **Spiderscribe** <http://www.spiderscribe.net/> (vajab eraldi konto loomist)
 - ◊ **draw.io** <https://www.draw.io/> (rakenduse saab ka alla laadida)

- Vajadusel kasutage mõttekaardi koostamise spikrit:

Mõttekaartide (inglisekeelseid) näidised leiab ka lihtsa Google'i otsinguga „mind maphow to stop climate change“.